

Carnestoltes

Les festes de Carnaval són com un preludi d'entrada a la Quaresma. Quan el pas del temps havia esborrat la majestuositat de les mateixes a la nostra Vila, tornen a ressorgir si bé d'una manera molt diferent, cosa natural si tenim en compte l'època en que vivim.

Efectivament, avui Agramunt ressona per tota la regió al parlar de KIPPS i del seu Carnaval. La joventut d'arreu uns dies abans ja preparen les disfresses, esperant amb il·lusió el moment de la lluita noble i sincera, amb el desig d'ésser per una nit el guanyador.

El gran moment ha arribat i disfresses de tota mena van entrant per prendre part al concurs. La gent, els innombrables curiosos, s'amunteguen a la carretera, als accessos a la Sala de Festes, confonten-se amb la multitud de cotxes aparcats. A fora i a dins l'expectació creix de mica en mica. El Jurat ocupa el seu lloc, una sintonia anuncia la desfílada de concursants. Tot són cares alegres i joioses, ¿qui serà el guanyador?

El Jurat emet el veredict i de sobte ja tenim per una part felicitacions i bona cara, i per altra malhumor i a esperar que un altre any acompanyi més la sort. Mentrestant el públic comenta si la disfressa premiada n'era o no mereixedora

Les Festes de Carnaval són una tradició, a la qual la joventut d'avui ha donat una expressió més d'acord amb la seva manera de pensar. Una forma de fer les coses que hem de respectar precisament perquè reflexa el món actual.

Estadística de lectores y libros

Durante el año 1975, han asistido a esta Biblioteca 12.165 lectores, distribuidos como sigue:

Niños	3.765	Hombres	2.464
Niñas	3.375	Mujeres	2.561

Las obras consultadas suman un total de 14.335.

Han utilizado el servicio de préstamo 256 personas.

La Biblioteca ha permanecido abierta 258 días, con un promedio de 48 lectores diarios.

Nuevas adquisiciones

En el curso del año se ha incrementado el fondo de la Biblioteca con 94 nuevos volúmenes, siendo el número total de libros disponibles 2.321.

Revistas

Se reciben en suscripción fija 26 revistas y 2 periódicos.

Actos culturales

Los días del 27 al 30 de marzo, con motivo del XI Aniversario del periódico local SIO, se celebró una interesante exposición de los números publicados durante estos once años.

El día 18 de abril, tuvimos una interesante conferencia pronunciada por la Sra. doña Montserrat Tortras de Balcells, Consejera de los Servicios Municipales de Parques y Jardines de Barcelona, sobre el tema "Balcons i Finestres amb Flors". Al final de la conferencia se proyectó una colección de diapositivas de edificios adornados con flores de diferentes ciudades de Europa.

Durante los días del 4 al 8 de junio, Exposición de Plástica Catalana Contemporánea, patrocinada por la Obra Cultural de la Caja. Uno de los días de la Exposición hubo un coloquio entre los profesores y alumnos del Instituto de Enseñanza de esta localidad.

Los días de Navidad y Año Nuevo, se expuso una colección de "Goigs" propiedad de don Ricardo Vives Sabaté de Vilanova y Geltrú, junto con las diversas ediciones de "Goigs" de la Verge del Socós patrona de nuestra Parroquia de Agramunt.

Consultas de Estudio

Asisten diariamente a esta Biblioteca numerosos colegiales a fin de consultar diccionarios para confeccionar las fichas escolares, encontrando también textos actuales apropiados para realizar los trabajos encomendados por los diferentes centros de enseñanza.

Agramunt, enero de 1976.

SIO - Boletín Informativo Municipal

Director: Alcalde Sr. D. Ricardo Vicens

Sub-director: Jaime Cuñat Mata

Edita: Ayuntamiento de Agramunt (Lérida)

Imprenta G. Vicens - Guimerá, 15 - Agramunt

Redacción y Administración

Calle de la Plaza, 1 Apartado Correos n.º 10
Agramunt (Lérida)

Suscripción anual: España 120 ptas.

Extranjero 150 ptas.

Número suelto 12 ptas.

Depósito Legal: L. 138-1964

PARLEM-NE *Els que marxen
i els que es queden*

L'escrit que ara vaig a fer, francament, el volia fer a últims de setembre; però vaig creure que seria millor retardar-lo, perquè farà més efecte llegir-lo vora l'estufa o al costat del radiador.

El Sub-Director de SIO, en Jaume Cuñat Mata, que per cert és un gran amic meu, cada any pels volts de la Festa Major escriu —a SIO o al «Programa» de les festes— sobre les persones d'Agramunt que marxen de la vila durant la Festa Major i fins i tot deixa entreveure que aquests tals no són prou bons agramuntins. Jo ara parlaré dels qui marxen i dels quins es queden.

Els que marxen per tot arreu allà on van alaben tant al poble d'Agramunt que fins s'arriba a dir que és el millor de la província, això parlant amb la gent de Lleida. Que si es parla amb la resta d'Espanya, aleshores és el millor d'Espanya el nostre Agramunt. I si s'escau de parlar amb un estranger, no cal dir que és el millor del món. Procedeixen així tots arreu els qui marxen, sempre diuen bé del seu poble i desgraciadament que algú en digui mal, perquè perdrien un amic.

Ara parlarem dels que es queden. Jo mateix el dia següent a la Festa Major al sortir de casa, com que també havia estat fora, la primera persona que vaig trobar em va preguntar com m'havia anat. Jo li vaig dir la veritat, que no gaire bé, perquè s'havia patit fred per allà al Nord, fins vam trobar neu per la part de Jaca. Bé, jo li vaig explicar el meu viatge; però al meu torn també li vaig preguntar per la Festa Major d'ací, i ell em contestà desseguida que malament, perquè no s'havia fet res de bo, que si a l'un indret era dolent, a l'altre també, i tot plegat una birria. I a més em va dir les mil pestes del poble. Només faig referent això perquè el lector jutgi qui és més bon agramuntí, el que marxa o el que es queda. Vosaltres mateixos.

Amic Cuñat no t'hi trenquis més el cap, que cada any marxaran més les persones dels pobles, no per portar la contrària, sinó perquè cada any hi haurà més cotxes i, francament, tothom vol marxar per veure uns altres costums, uns altres llocs, per veure unes capitals, en fi, per veure el que no es veu des d'ací.

Penseu només una mica la gent que els caps de setmana surt de les capitals. De Barcelona surten cada setmana uns dos mil cotxes i això que el que no es troba a Barcelona no ho trobareu enlloc. Ja no parlem de la passada Setmana Santa que segons la premsa varen sortir 20.000 vehicles i els diaris portaven la notícia en lletres grosses com si fos una ventura. Per altra banda tothom reconeix que no s'està enlloc tan bé com a casa i això és una gran veritat.

Jo trobo molts barcelonins i els pregunto perquè marxen de la capital i ells em contesten que surten a buscar oxigen, que aquells fums de la ciutat són molt dolents. Jo em pregunto sobre la situació d'aquells anys de la post-guerra que no es cremava res més que porqueries i no podies anar enlloc de tanta fumera, aleshores d'oxigen no se n'anava a buscar enlloc perquè no n'hi havia ni per soldar un ferro. Jo mateix el dia 6 de febrer de 1942 vaig anar a un garatge de Barcelona, al carrer Calàbria, número 4, que hi havia un fum que no s'hi podia entrar, cremaven en un bidó olis bruts dels cotxes i per estar allí s'havia de portar careta. Aleshores ningú pensava en marxar i tothom estava bé.

Cregueu que si ara es marxa és perquè hi ha la comoditat de fer-ho, i també hi ha pessetes per gastar i tot lo altre són «cuentos» de la vora del foc. És clar que de tot això en podem estar contents tots plegats i deixeu fer a tothom el que li plagui i si volen marxar que ho facin. El que hem de fer és pregar perquè tots puguin tornar en salut, ja que per desgràcia són molts els que no tornen.

AMADEU AMIGÓ PLA

Fa poc ha corregut la notícia que per part dels organismes competents s'està tramitant la declaració de monument nacional —o quelcom per l'estil— dels carrers porticats de la vila. Els agramuntins afectats s'han bellugat per assabentar-se del que concretament es proposa i, en cas de sentir-se perjudicats, afectar les oportunes reclamacions.

Ignoro quin serà el resultat final del mecanisme burocràtic en marxa però acabi com vulgui hi ha una cosa certament desitjable: que el casc antic de la vila quedi salvaguardat de qualsevol atzagaiada urbanística que desfiguri el conjunt en el seu aspecte històric - artístic.

Agramunt compta amb uns carrers i unes placens, uns racons i unes cruïlles, que es mereixen tots els respectes. Són testimonis d'un passat i d'una manera de viure que han arribat fins a nosaltres a través d'unes pedres, d'uns traçats i d'una determinada arquitectura. És un patrimoni que ens han llegat les generacions anteriors i que nosaltres hem de conservar i millorar en el que sigui possible.

Però la crua realitat és que les destruccions guerreres i la humitat dels subsòls han fet desaparèixer nombroses façanes de noble pedra picada, reconstruïdes posteriorment amb materials més vulgars. També al llarg dels anys les excessives ganes d'eixamplar carrers han suprimit trams de coberts quan els coberts són l'element més característic de la nostra vila antiga. Si exceptuem el Mercadal, la majoria dels altres carrers porticats han hagut de sofrir reconstruccions més o menys encertades; però encara queden indrets que són una pura delícia. Penso, concretament, en la cruïlla formada pel carrer de la Sabateria i els dos trams de l'antic carrer de la Plac.

Per més que ho intentem mai podrem convertir els carrers de la part vella en vies modernes de circulació ràpida. Si els treiem el seu caràcter típic els prenem tot el que posseïen d'interès i el resultat serà un producte híbrid, sense cap contingut estètic, ni funcional.

Per fortuna a Agramunt disposem d'urbanitzacions modernes i d'avingudes on els vehicles poden circular lliurement. I les possibilitats d'eixampla no estan esgotades, ni molt menys. Podem donar sortida a la vitalitat i al dinamisme de la sang jove sense necessitat de malmetre traçats medievals, ni de desfigurar cantonades a la vila vella. Perquè, ho repeteixo, si al casc antic no sabéssim conservar-li tot el que té de típic i de pintoresc, demostrariem una falta de sensibilitat esgarrifosa, i a la vegada destruiríem unes possibilitats de cara al turisme que amb una mica d'imaginació es podrien explotar rendablement.

ISET

ENHORABONA

El nostre amic i company de redacció en Pere Mora i Giribet ha obtingut el títol de Professor de Català d'Ensenyança General Bàsica per la Universitat de Barcelona. Felicitem al amic pel seu esforç i amor a la nostra llengua.

NAIXEMENT

Aquest gener ha sortit el primer número de la revista «Estel» editada, com a suplement de la Fulla Dominical d'Agramunt, pel Club Parroquial d'Esplai. El cos de redacció el formen un grup de joves que suposem guiats pel nostre Vicari. Li desitgem llarga vida.

OBRES I DEMÉS

Posant en pràctica el que s'acordà en l'últim Ple Municipal el dia 16, el consistori reuní als veïns del carrer Carbasa per parlar sobre la pavimentació d'aquest carrer. Tal com s'esperava s'arribà a una ràpida entesa i sense inconvenients. Acte seguit un dels veïns proposà de canviar el nom del carrer per un altre de més categoria (?). Per a substituir-lo proposà el nom de Pau Casals. A aquesta petició s'hi adheriren els altres veïns.

Des d'aquí protestem per aquest intent d'atemptat envers el patrimoni històric d'Agramunt i confiem que el nostre Ajuntament prendrà les mesures adequades per tal d'evitar el que suposem és fruit de la precipitació i poc raonament.

REUNIO

El dia 15 es reuniren en assemblea l'Agrupació de Veterans i Accidentats del Treball per tal assabentar-se de l'aprovació definitiva dels seus estatuts.

CONVENI

En la Delegació Sindical Local tingué lloc el dia 26 una reunió entre treballadors i empresaris del ram de la construcció per tal d'arribar a un acord sobre el Conveni Col·lectiu a realitzar. Aquest conveni, aprovat a satisfacció de les dues parts, suposa una millora per als treballadors d'aquest ram equiparant les condicions laborals als dels demés sectors de la producció.

CARRERS HISTORICS

El dia 27 es reuniren a Ca la Vila tots els veïns de la Plaça Mercadal, carrer Sió i Sant Joan que tenen coberts per tal de ser informats de l'expedient en tràmit que hi ha per declarar a aquests coberts Conjunt Històric Artístic. De dita reunió en sorgí una comissió encarregada d'estudiar i informar-se d'aquest assumpte.

METEOROLOGIA

Aquest hivern el temps ha estat notícia. En primer lloc la gran sequera que fa que els nostres camps mostrin, a últims de gener, un aspecte desolador i de molt mal auguri, les pertinaces boires que ens cubriren els mesos de desembre i gener i les baixes temperatures d'aquest últim mes.

ACCIDENT

Una vegada més el treball, la moderna eina del treball, s'ha cobrat una vida. El dia 31 de gener morí al volcar el tractor que conduïa, el jove Manuel Pedrós i Vilaprinçó de Pradell. Morí als 33 anys. Descansi en pau.

SÍO

Tramitaciones,
Automóviles,
Pasaportes y
Expedientes
en general

Gestoría
FEIXA

Zapateria, 6

AGRAMUNT

Falta Informació política

La més directa participació en els afers públics del Poble, pregonada des de totes les esferes, tant les oficials com les d'oposició, demana per aquesta una informació com més àmplia millor. Tots tenim el deure i el dret d'informar-nos i interessar-nos sobre els esdeveniments polítics que es van succeint i preparar-nos per mitjà d'aquesta informació per participar directament en aquests. Com que aquesta participació política no la pot fer cada un pel seu compte s'ha de mirar de trobar el grup més afí amb la seva ideologia o que representi les seves aspiracions de classe.

Es purament dintre d'aquest marc d'informació que uns quants agramuntins ens desplaçarem el dia 8 de gener a Balaguerd per tal d'assistir a una conferència-col·loqui d'en Jordi Pujol. Més que explicar el que fou l'acte, d'això se n'en-carregaren tots els diaris del país en el seu dia, el que ens interessa remarcar és la gran importància que aquests actes tenen per a les nostres terres, allunyades dels nuclis de més activitat política, doncs en ells s'aconsegueix el que en aquests moments considerem de primera necessitat: una informació de primera mà que serveixi per aclarir idees i conceptes que ens ajudin a definir-nos. Definició que creiem ja necessària per a tots.

BERTRAN

Pensem-ho i Parlem-ne

Unes reunions de veïns de carrers a Ca la Vila ens ha portat a encetar la democràcia a nivell casolà —potser d'una manera més intuïtiva que intencionada que, a la fi, potser també és la millor manera d'iniciar les coses— ja que el nostre Consistori s'ha fet portantveu d'una manera indiscriminada, dels desitjos d'uns veïns, interpretant molt bé que ells també són poble i que es deuen al poble.

Ara bé, en aquestes peticions, dins al seu perfecte dret a exposar-les, els hi ha mancat una visió més àmplia del problema, ja que si ells parlen del seu carrer no han d'oblidar que aquest forma part d'un tot que és Agramunt, i és aquest tot el que ha de tenir prioritat a l'hora de buscar solucions, enfront de solucions parcials que poden millorar una part però que en el fons destrueixen el conjunt.

Concretament: Uns veïns han demanat el canvi de nom del seu carrer aportant motivacions de tipus sentimental. Uns altres, potser no d'una manera tan concreta, han exposat la conveniència d'enderrocament d'uns coberts basant-se en raons de millora urbanística i fluïdesa de circulació.

No hi ha dubte que aquests són uns punts de vista, i molt respectables per cert, mes per a dur a terme un canvi a nivell de poble cal pensar que no tot s'acaba aquí, hi ha altres raons tan convincents com aquestes per creure el contrari i, per aquest motiu, són tots els vilatants els qui tenen dret a opinar sobre les coses que afecten a la Vila. Potser en aquests casos s'hagi deixat de banda (entre altres), l'aspecte de tradició i passat històric que avui, més que mai, tant es cotitza, ja que dóna un prestigi i una qualitat que ni els diners poden comprar. Bé està que a la nova eixampla de la Vila posem noms bonics als carrers, i fem vials ràpids i moderns. Mes pensem també en conservar el que ens queda d'un passat que molts d'altres pobles voldrien, i que per a molts té un valor in-

calculable, ja que són coses irrepetibles i un cop perdudes ja no es recuperen més. Per altra part aquestes solucions tampoc solventen res definitivament i sols serveixen per empobrir un conjunt arquitectònic, més o menys harmoniós, per convertir-se en un aiguabarreig sense personalitat, ni tampoc de resultat pràctic.

Cal per això no precipitar-se, PENSEM-HO I PARLEM-NE.

COTS

Para buen servicio
**Funeraria
(Casa Romá)**

Rapidez... Economía...

Servicio Oficial único de
EL OCASO, S. A.

Merced, 19 Teléf. 390309
AGRAMUNT

Si compareu,
elegireu
Viladós

Chocolata **Viladós**

Comerç Ca l'Escolà d'Agramunt

Carrer Angel Guimerà, 3 - Telèfon 390165

Especialitat en Listes de Boda per a Nuvis

PREUS D'OFERTA de:

**Papers pintats
Pintures
Moquetes
Cristalleries
Vaixelles
Coberteries
Llumeneres
Bateries de Cuina
Petits
Electrodomèstics**

*

**Preus especials
reduïts en les
olles a pressió
MAGEFESA
(i a més, descompte)**

*

**Recordem el gran
èxit de les
Estufes a gas-oil
italianes
"OLMA"
que són una calefacció
(ja ens les compren
per l'hivern vinent)
Pregunte-ho a qui en té**

GRATIS
**un lote
de sartenes GUR**

**al comprar
una olla
magefesa**

olla acero inoxidable nº 6-8-10
lote 3 sartenes GUR 16-20-24 cms
olla acero inoxidable nº 4
y aluminio nº 6-7-8-9-10-15-22
lote 2 sartenes GUR 18-22 cms

**Sólo
hasta
el 15
de Abril
1979**

Magefesa

A Agnès Palou, amiga de l'infància

Acabo de llegir per segona vegada el llibre "CARNE APALEADA" l'autobiografia de la nostra malaurada Inés.

Un garbuix d'idees i un cert sentiment de culpabilitat m'empenyen a enviar unes quartilles a la redacció de SIÓ, dirigides als meus volguts convilatans de tants anys. Potser busco una catarsis. No voldria que fos sols això, i en tot cas que fos col·lectiva... Com a condeixeble i amiga de l'infància, els fets i vivències dels seus últims anys i no diguem la seva mort m'han traumatitzat.

Com es possible que aquella alumna intel·ligent i desperta, nineta dels ulls de les seves professores i que tant prometia; aquella adulta professora de música tan després, generosa amb els seus alumnes, organitzadora de festivals sense comptar mai les hores ni els treballs; aquella empleada eficient i complidora, tot d'una hagués emprés un camí delictuós i asocial?

Quines simes hi han en el cervell i cor, quines debilitats en la voluntat que poden fer caure una persona des de les altures, fins arrossegar-se pel fang i la desesperança?

Misteris de l'ànima humana. És el nostre lliure albir? O tal vegada una desorganització i desharmonia de les nostres neurones? És una enfermetat psicossomàtica, o el resultat de un dia començar a transgredir unes fronteres morals que se sap on es comença i no on s'acaba...?

Difícil resposta amb els nostres coneixements actuals. Qui ens pot assegurar que les seves petites excentricitats —són coses de l'Inés— deien, no estiguessin ja condicionades per unes característiques somàtico-fisiològiques-hormonals que no la deixaven ésser ni actuar com el patró-típic de la majoria, els que diem "normals"?

Qui pot esbrinar els condicionaments de tota classe que motiven fins a cert punt la conducta de les persones?

"No jutgeu i no sereu jutjats" diu Crist en l'Evangelí. Aquí la paraula judici crec que es valorativa de culpa en el sentit de condemnar. I sols Déu, el Just per antonomàsia sap les recòndites arrels del nostre ser cons-

cient i subconscient on estan quasi programades —salvant la nostra llibertat— les nostres accions.

Qui aixecarà doncs la primera pedra?

Però, aquí encara hi ha una segona part. Què he fet i potser hem fet davant d'aquestes circumstàncies quan encara hi erem a temps, per ajudar a sortir d'aquest pou de malaurança a aquesta Inés que segons es desprén de les pàgines últimes del seu llibre volia reformar-se i intentava canviar?

Crec Inés que si hem poso sincerament davant teu, he de demanar-te perdó, perdó personal i potser i tot col·lectiu. La teva petita comunitat, formada per aquests tres o quatre milers d'agramuntins que durant anys havien tingut amb tu lligams de veïnatge, de companyerisme a l'escola, relació de mestre a deixeble en les teves funcions d'ensenyança, etc. etc... crec no ens hem portat bé amb tu. Quan t'hem vist caiguda i a la deriva, sense una casa, una família, una seguretat, un ambient acollidor, no t'ho hem ofert particular ni col·lectivament... Sí, ja sé que era difícil, qui sap si tampoc hauria servit de quelcom, però resta l'incògnita... Després de la publicació del teu llibre, hi havia "indicis racionals" per creure que t'havies donat compte d'on havies arribat i de que podies i volies reemprendre una nova singladura. Perdona'ns Inés, que l'escalf de la nostra comprensió i amistat, no hagués sigut com el foc de llar que et podia allunyar d'aquella terrible soledat i fredor que et va fer posar seta les rodes d'un tren...

Déu per al qual no existeix un passat ni el futur —sinó que és l'etern PRESENT— accepti aquesta dolorida "mea culpa" i retrassades ganes d'ajudar-te, i mitjançant la interrelació d'amor que es desprén dels consoladors dogmes del Cos Místic i de la Comunió dels Sants, et faci arribar la nostra penedida ajuda a la que tens dret, com a veïna, condeixeble, professora, treballadora quasi exemplar, que durant tants anys havies sigut.

Fins sempre, Inés.

NURIA MORÀ

Barcelona, 8—12—75, dia de l'Immaculada

José Alós Guillaumet

COLOCACIÓN DE TECHOS DE ESCAYOLA

(con 9 años de experiencia en el oficio)

VENTA DE PIEZAS DE ESCAYOLA Y CORNISAS
varios modelos
OBJETOS DE JARDIN Y TERRAZA
Tiestos, Mesas, Bancos, Jardineras, etc.

Domicilio: Calle Vilavella (Pisos Marina)

1.º 1.ª - parte trasera

Teléfono 39 00 86

AGRAMUNT (Lérida)

Leñas y Carbones

F. Santamaría e Hijos

Santa Esperanza - Tel. 390387

ROS ROCA S.A.

LA INDUSTRIA
DEL REMOLQUE

BON VENT I BARCA NOVA

A Ivan Illich

Quan no entenc l'home,
no em poso a riure
ni em fa gràcia ni pena.
Perquè gràcia, pena i riure, faria jo
quan no m'entenguessin a mi.
Qui sap menys que jo
-que no sé si hi ha ningú-
no és ruc.
I qui sap més,
no és un foll.
Perquè ha de ser-ho?
No puc arreglar-ho tot, com voldria.
Ni interpretar-ho tot
com em convingui.
No puc dir d'en Xirinachs, per exemple,
que és un mesoquista, o un fanàtic,
o ambdues coses a la vegada, jo no,
me'n guardaré prou.
Ni que el món és, ni de bon tros,
del color del cristall
amb que es miri.
Es pot veure, això sí,
pel color que es vol.
No, jo no dic ni diré,
que l'home de centre,
sigui o deixi de ser,
ni carn ni peix,
o carn i peix,
un terme mig.
A mi tant se me'n donen
les qualificacions,
classificacions i etiquetes.
Perquè tot, malgrat els noms,
és com és, i no d'altra manera.
No, jo no parlo per ningú,
no puc parlar per ningú,
perquè potser sóc el pitxor de tots.

HISTORIA A RETALLS

Uns papers escrits pel Reverend Francesc Vilaplana, dipositari de l'Ajuntament a la primera meitat del segle XVIII, ens permeten endinsar-nos en les intimitats de l'administració municipal agramuntina d'aquella època. He dit dipositari de l'Ajuntament solament per entendre'ns, perquè aleshores el mot **Ajuntament** poc s'usava i tampoc sé la denominació exacta del càrrec que ocupava aquell bon senyor; però el nom no fa la cosa.

La llibreta —un excel·lent paper de barba esgrogueït per la vellúria— porta el següent encapçalament: **Llibreta de desca-rrega del Rent. Franco. Vilaplana en la qual estara contengut tot lo que aura gastat, y pagat per la vila en lo any de sa lectura de 1738.** I afegeix a sota: **També stara contengut tot lo que aure gastat, y pagat en los anys de 1739, y 1740, y 1743.**

Són uns apunts d'ús particular, escrits segurament per facilitar la labor el dia que va passar comptes amb la vila. Ho crec així perquè les despeses van per anys, agrupades per conceptes, amb independència de la data en que es satisfieren. La majoria de les partides tampoc especifiquen el motiu del pagament i abunda la fórmula: a fulano de tal, **per les raons contengudes en la polisa, o bé, com consta de son recibo.** Això ens priva de conèixer moltes particularitats de les despeses; però n'hi han algunes de ben explícites i interessants i de tot parlarem en successives ocasions.

En cada un dels anys esmentats una bona part dels diners se'n van en pensions i censos que havia de satisfer la vila. I entre els acreedors per aquest concepte hi trobem beneficis eclesiàstics, causes pies i alguna comunitat religiosa.

Es una llàstima que mossèn Vilaplana no detalli l'origen dels ingressos, ja que solament els fa constar d'una manera global referits a cada un dels anys. Es llàstima; però no és estrany, perquè ja hem vist que la llibreta s'escriu per anotar les despeses —**tot lo que aure gastat, y pagat**—. Els ingressos eren, segurament, coneguts de tothom i es desprén del context que si no tots, almenys la majoria, procedien dels arrendaments de serveis públics realitzats en subhasta. En un o altre indret de la llibreta s'esmenten com a objecte d'arrendament: la fleca, l'aiguardent, el forn nou, el forn de Pujol, l'hostal, la pesca salada i la tena de l'oli. De totes aquestes coses i també d'unes quantes més, ja tindrem ocasió de parlar-ne més endavant.

Dóna la impressió que els prohoms d'aquella època gastaven pel que tenien i, a la vegada, feien ús de tots els recursos de que disposaven, perquè els remanents a cada fi d'any són ínfims. Per tal que el lector es formi una idea, transcriu els ingressos dels tres primers anys:

La carrega del any 1738 munte: 1.402 lliures, 11 sous, 5 diners.

La carrega del 1739 munte: 1.628 lliures, 15 sous, 2 diners.

La carrega del 1740 munte: 1.735 lliures, 8 sous.

Los tres anys de ma lectura munten: 4.766 lliures, 14 sous, 7 diners.

A l'any 1743 els ingressos s'han reduït a 1.381 lliures, 11 sous i 2 diners. Les despeses pugen a 1.380 lliures, 17 sous i 11 diners, amb la lleugera diferència positiva de 13 sous i 3 diners.

Per si algun lector ho ignora diré que una lliura valia vint sous, i el sou dotze diners. Traduït a la moneda actual una lliura equivalia a dues pessetes amb seixanta i set cèntims.

LLUIS

Les intimitats de l'Institut

L'Institut és un tema de permanent actualitat a la vila. Des del primer dia, fa anys, que començà a parlar-se de tal cosa, l'Institut ha estat motiu d'esperança, d'il·lusions, de polèmica, d'aplaudiment, de controvèrsia, i d'una colla de coses més. Resumint: l'Institut és un fet important, si més no perquè davant d'ell ningú resta indiferent.

Per parlar de l'Institut i de les activitats que allí es desenvolupen, vam celebrar una taula rodona amb un grup de professors. Aquell dia era la taula —rectangular, immensa—, de la Sala de Professors d'aquell centre d'ensenyament la que feia de suport a la trobada. A l'una banda i per part de SIÓ hi erem: Jaume Bonet, Jaume Cots, Ramon Creus, Jaume Cufià, Pere Mora i Lluís Pons. Enfront nostre s'hi trobaven: Josep Maria Font Bartolí, director en funcions i Vicens Loscos Solé, ambdós llicenciats en Ciències; a més el llicenciat en Lletres Enric Carrera Prada i el sacerdot Josep Maria Ricart Tasies.

S'encetà el diàleg amb una mica de timidesa; però una vegada trencat el gel s'animà la conversació i al final s'havien dit moltes coses interessants que intentarem resumir en aquestes planes.

ELS LOCALS

Pròpiament els locals que els agramuntins anomenem Institut es van construir per ensenyar el Batxillerat; però de moment se n'aprofita una part pels alumnes dels darrers cursos de l'Educació General Bàsica, concretament, tota l'ala esquerra l'ocupen aquells infants. I l'altra meitat d'edifici acull als estudiants de l'Ensenyament Mitjà.

Els locals estan previstos per instal·lar-hi tota mena de serveis complementaris i si de moment hi ha deficiències en aquest sentit —no es disposa de menjador escolar i la biblioteca solament existeix d'una manera rudimentària— és perquè el nostre Institut no té personalitat pròpia, tot és qüestió d'esperar uns anys i que augmenti el nombre d'alumnes.

ELS PROFESSORS

Són una dotzena els professors —o professores— que donen classes al nostre centre, la majoria d'ells també ensenyen a Tàrraga i a Bellpuig. Hi tenim tres llicenciats en ciències, quatre en lletres, i un per cada una de les següents assignatures: Religió, Política, Gimnàsia, Dibuix i "Hogar".

ELS ALUMNES

Setanta nou alumnes fan, en dos grups, el primer curs de Batxillerat Unificat i Polivalent (B.U.P.) Quaranta sis el sisè curs del Batxillerat antic i vint-i-cinc el Curs d'Orientació Universitària (C.O.U.). En total cent-cinquanta alumnes, amb una lleugera majoria de nenes.

Els alumnes procedeixen de la vila i d'una àmplia comar-

ca, la distribució per zones és la següent: Agramunt; 81 alumnes, (54 %). Ribera amunt fins a Pallargues, 10 alumnes, (6'6 %). Ribera avall fins a Montgai, 26 alumnes (17'3 %). Zona d'Artesa de Segre, 29 alumnes (19'3 %). I Ponts, 4 alumnes (2'6 %).

Aquest és el tercer curs que funciona l'Institut i es pot observar el progressiu augment de l'alumnat de la comarca a mesura que els anys passen. Així trobem que en COU la immensa majoria dels alumnes són agramuntins (23), en el sisè de Batxillerat els de la vila només són la meitat (23), i en BUP quelcom per l'estil (41).

La Concentració Escolar que porta a la vila la majoria dels infants de la comarca; farà que les promocions que aniran acabant la EGB es volquin sobre l'Institut, les aules del qual en el termini de dos a tres anys, es necessitaran totalment pels alumnes de BUP i COU.

LA QÜESTIÓ LEGAL

Tal com hem dit abans, l'Institut institució —si val la redundància— no té personalitat pròpia, per posseir-la hauria de comptar amb un mínim de 315 alumnes entre BUP i COU. Mentre aquesta hora no arriba és solament una extensió de l'Institut "Tàrraga-Bellpuig". Parlant d'una manera més senzilla podríem dir que els nostres alumnes, pròpiament, haurien d'anar a estudiar a Tàrraga; però com que són prou colla a cada un dels cursos per omplir una classe, en lloc d'anar ells allà, fan venir els professors ací. D'aquesta manera els alumnes s'eviten els inconvenients del trasllat i els responsables del "Tàrraga-Bellpuig" s'estalvien les múltiples despeses del manteniment de les aules, que ara van a càrrec de l'Ajuntament d'Agramunt. I ens imaginem que tots queden contents.

L'únic que es podria queixar d'aquest estat de coses és el nostre Ajuntament; però no ens consta que ho faci, perquè si bé les despeses que l'Institut li ocasiona són certament quantioses: neteja, calefacció, etc., tot aquest moviment escolar i el sol fet de posseir un Centre d'Ensenyament Mitjà, també contribueix a prestigiar i a donar vida a la vila.

SERVEIS

En una o altra forma els alumnes forasters disposen de facilitats pels desplaçaments, gaudeixen de menjador a les Escoles Nacionals i una bona colla poden disfrutar de beques.

Els professors presents a la taula rodona es manifesten satisfets de la marxa de l'Institut, en el que cap actualment, donades les circumstàncies abans esmentades, no tenen queixes a formular i solament els que tenen al seu càrrec el primer curs de BUP constaten alguna dificultat, motivada per les distintes procedències dels seus alumnes. Es perfectament explicable que havent acabat la EGB en pobles i mestres diferents, s'acusin ara aquestes diferències en la seva formació escolar.

Taula rodona amb els Professors

ACTIVITATS PARALEL·LES

Són nombroses les activitats formatives que tenen lloc a l'Institut, de manera paral·lela als estudis pròpiament dits. Es cultiva l'esport, el teatre i la música. S'ha realitzat un festival i algunes excursions a ciutats espanyoles que s'han aprofitat per visites culturals, exposicions, obres de teatre, etc. Posem de relleu que els nostres esportistes han estat campions provincials de "balonmano", a més de participar en nombroses competicions.

Pel curs present també estan previstes una bona colla d'activitats d'aquest tipus.

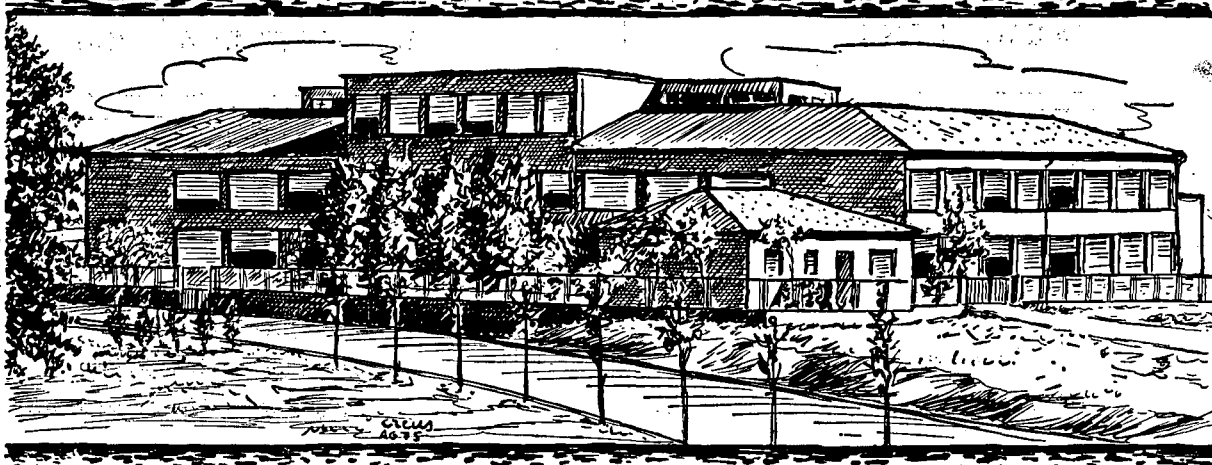
UN FUTUR ESPERANÇADOR

Els nostres interlocutors són optimistes de cara a l'esdevenidor del Centre d'Ensenyament Mitjà d'Agramunt, hi haurà moltes més possibilitats de millorar tots els serveis una vegada l'Institut tingui personalitat pròpia i això pot esdevenir en el transcurs de pocs anys. La matèria prima —els alumnes— no es probable que faltin; la comarca que comprén el nostre Centre és àmplia i encara ho seria més si, arranades les carreteres que ens comuniquen amb el Plan d'Urgell, els pobles més propers d'aquella zona es gressin cap a Agramunt. I tampoc es preveuen dificultats per trobar en cada moment els professors necessaris.

Les famílies cada dia tenen més ganes de fer estudiar els seus fills, en part perquè cada dia són més necessaris els estudis per prosperar en la vida. De la mateixa manera que antigament bastaven les quatre regles i saber llegir i escriure,

per considerar-se "culturalitzat" en els ambients rurals. Igual com fa poques dècades era suficient l'ensenyament primari que ha arribat fins a nosaltres; avui per qualsevol ocupació una mica qualificada és precís el Batxillerat. Ben cert que no tots els alumnes de la EGB passaran a BUP, entre altres motius perquè no tots aconseguiran el títol de Graduat Escolar; però només que es mantingui el ritme actual, en pocs anys les aules de l'Institut quedaran plenes i per part de qui correspongui s'haurà de buscar un altre allotjament als cursos de EGB que avui ocupen la meitat dels locals de l'Institut, el qual, i volem insistir en l'afirmació, va construir-se pels alumnes de Batxillerat.

Agramunt, com a cap de comarca, té unes responsabilitats ineludibles de cara a l'ensenyament dels seus infants i dels que viuen en els pobles propers que són com una gran fillada de la vila. La capitalitat, ni que sigui d'una comarca modesta, exigeix molt en la prestació de serveis als comarcans, que no poden reduir-se a les botigues i als centres de diversió. De cap manera podem defraudar les joves generacions de la Ribera del Sió que avui venen a la nostra vila amb els llibres sota el braç i unes immenses ganes d'aprendre. Si els textos i els professors els proporcionen cultura, els agramuntins, col·lectivament i en representació nostra, els que regeixen els destins comunitaris des de Ca la Vila, hem de facilitar-los instal·lacions i ambient adequat perquè aquesta cultura la puguin assimilar amb comoditat i eficàcia. Ho hem de fer en el que estigui al nostre abast i gestionar dels poders públics el que no sigui de la nostra incumbència. I tenir sempre present que la CULTURA, així en majúscules, és el millor obsequi que podem fer a les noves generacions.

LLENGUATGE

UNA FRASE I DOTZE MOTS

Sovint sentim dir:

Quan me'n haig donat compte, ja no hi era. (Aquesta frase és incorrecta).

Quan me n'haig adonat, ja no hi era. (La frase correcta és aquesta).

Donar compte, l'usem generalment i gairebé sempre, equivocant, com a traducció directa del castellà ("darse cuenta"): Em vaig donar compte que relliscava. No me'n vaig donar compte, etc. S'ha de canviar, doncs, per la paraula adonar. Donar compte, s'usa per exemple: Donaràs compte de la teva conducta. N'he donat compte al rei, etc.

MOTS INCORRECTES

Abono
Bolso
Camilla
Deshauciar
Espuela
Fresa
Galgo
Invernadero
Inquilino
Jalea
Lejia
Llavero

MOTS CORRECTES

Adob
Bossia
Llitera
Dènonar
Esperó
Maduixa
Llebrer (gos)
Hivernacle
Llogater
Gelea
Lleixiu
Clauer

Com veiem, hi ha mots que ens són bastant desconeguts i d'altres que, fins i tot, ens fan fer la rialleta. Procurem, però, escriure'ls sempre bé.

Es, per tant, ben palesa la necessitat de portar a la realitat pràctica, ara i aquí, l'ensenyament del català a l'escola. No ens cansarem mai de repetir-ho.

Si dèiem que ja el parlem tots, que no és tan peremptòria la necessitat, respondríem: Sí!, però, compte! Perquè "el bell catalanesc", que deia Ramon Muntaner, com el parlem? I encara més, com l'escrivim? Després de tants anys d'absoluta incúria, la resposta serà, certament i descoratjadament, ben deplorable.

Per l'ensenyament del català a l'escola, oficialment i salvant el caràcter de voluntariat de la llei, no hi ha, que sàpiguem, cap mena de trava. Ara, és el nostre Ajuntament qui té la paraula.

P. M. G.

FIBAL

Sastrería y Confecciones para Caballero y Niño

Plaza del Pozo, 14 Teléfono 39 07 36
AGRAMUNT

Antonio Montané Farré

Maderas del País y de Importación
Aserradero Mecánico en Las Bordas

Calle Piedad, 25 Teléfono 21
BOSOST (Valle de Arán)

Exclusivitat * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Artículos Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Roda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

Estación Servicio Agramunt

Pista - Terraza - Piscinas - Discoteca - Snack-Bar
Restaurante

Teléfonos 390202 y 390802
Sección Engrase y Lubrificantes

De Ple a Ple

Unic punt a destacar del Ple Municipal del mes de gener és el que fa referència a l'adquisició de terrenys per dedicar-los a Zona Industrial. El Sr. Batlle proposà a la resta del consistori la conveniència de passar aquest assumpte, del que ja s'havia parlat moltes vegades, per una Sessió Plenària ja que d'aquesta manera es veïés obligat, cas d'aprovar-se, a tirar-lo endavant. En aquests moments de recessió econòmica, digué el Sr. Vicens, és l'hora de planificar estructures pel moment en que l'expansió torni i que no passés com altres vegades en que la nostra Vila no pogué acollir alguna indústria forana per aquesta falta de previsió. Tots els consellers estigueren d'acord amb les seves paraules i en donar tota mena de facilitats tant a les indústries locals com a les que un dia puguin arribar.

A preguntes dels dos únics assistents com a públic, els consellers respongueren que encara que veient la necessitat d'una guarderia infantil, els diners necessaris per a cobrir les despeses que el seu sosteniment comportaria fan falta per d'altres assumptes que es creu de major importància. Per altre cantó els assistents manifestaren al Consistori la necessitat de conservar tot vestigi històric de la nostra Vila i que aquests no són patrimoni d'uns quants sinó que ho són de tot el poble.

BERTRAN

FUNERARIA J. TORNÉ

PANTEONES — LAPIDAS

MARCOS DE ACERO INOXIDABLE

(de la Casa Serrano de Barcelona)

CORONAS de FLORES, naturales y artificiales

ARCAS DE ZINC

Exposición al natural a la atención del público

TRASLADOS A TODA ESPAÑA

Servicios para los asegurados a

EL OCASO, S. A.

Y recuerde...

CALIDAD Y PRECIOS SIN

POSIBLE COMPETENCIA

Circunvalación, 4
Arrab. Puigvert, 62

Teléfono 39 08 62
AGRAMUNT (Lérida)

Comerç JOAN ESCOLA

Guimerà, 3

AGRAMUNT

Papers pintats de les millors Cases

COLOVALL - SHART - LANCEL, PRESTIGI

Extens assortit d'obsequis per a Llistes de Boda

Cristalleries, Vaixelles, Porcellanes, Làmpares, etc.

FERRETERIA - PINTURES - Estanteries Metàliques

MOVIMENT DEMOGRAFIC

MES DE GENER

NAIXEMENTS:

Josep Riudeubàs i Gilabert dia 24

MATRIMONIS:

Josep Mª Llenas Rafols amb
Dolors Parra Morato dia 1

Diego Ginés Torá amb

M.ª Carmen Esteban Lombardo dia 16

Joan Antoni Martí Arroyo amb

Maria Carrascal Morato dia 17

DEFUNCIONS:

Josep Amigó Plá 50 anys dia 1

Pau Bertran Munt 75 anys dia 9

Joan Solé Cercós 69 anys dia 15

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE GENER

Dia 30 4' litres m.²

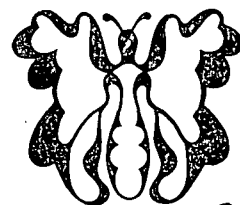
Total 4' litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

TAPIZADOS DE COCHES Y MUEBLES

TAPICERIA RECASENS

Plaza Pozo; 6 Tel. 390140 AGRAMUNT

ACAPULCO

**BAR-RESTAURANT
DISCOTECA**

AVDA. DE LERIDA Nº 11 Monzón (HUESCA)
TEL 40 01 85

Dirección: RAMON INGLÉS (Crích)

CHOCOLATES JOLONCH

De cinema per Josep Farrer.

Degut a treballs de més interès i actualitat, el mes passat no es va poder incloure aquesta secció. També per la quantitat de pel·lícules acumulades per les passades festes, lamento molt no poder-me estendre sobre aquestes més del que hauria volgut. He optat per a donar notícia d'algunes que considero que tenien mèrits suficients per a fer-ho, abans que no cenyir-me solament a un títol.

Mel Brooks, director de la pel·lícula «El jove Frankenstein» és un renovador, un revolucionari potser millor, de l'art del cinema que torna a enllaçar amb l'època més daurada d'aquest que fou, sens dubte, l'època dels pioners. Els quals no foren solament grans artesans, sinó endemés grans artistes. alguns d'ells, com Max Sennet, Buster Keaton, Charlie Chaplin, Harold Lloyd, etc. La pel·lícula que ens ocupa, podem considerar-la d'antologia. Aquí veieu, sí que fóra justificat donar l'argument del film, doncs és un cas d'excepció, perquè es pot explicar de diverses maneres i donar-hi diferents interpretacions, diferents significats, en algunes coses. Aneu a saber si la censura n'ha fet de les seves segur que sí, pensa mal i no errarà— en aquest cas, no cal recordar que la traducció dels diàlegs no és quasi mai cuidada en cinema, si en literatura no ho és, generalment, menys ho serà en el cinema, mitjà de multituds per excel·lència. Mireu, considero que són tants els valors d'aquesta obra, la qual hom ha vist ja cinc vegades, que podria parlar-ne per a omplir tot un llibre, en canvi per parlar dels defectes no en sabria pas què dir, sincerament.

«Furia» de George C. Scott per tots conegut com a excel·lent actor, aquí, a més de principal actor, dirigeix la pel·lícula, el resultat d'aquesta és ben notable. Per cert, com en el

cas de la pel·lícula ressenyada abans, consisteix el seu mèrit en la història que es conta, fen excepció de que en aquella, era, aquest, un dels molts mèrits que tenia, i en aquesta no es pretén fer cinema ni art, sinó tan sols mitjançant una història catalogable de «ciència ficció» diríem, no evasiva sinó conscienciadora al màxim, pretén això: que els espectadors prenguem partit en unes problemàtiques perillósíssimes que es plantegen en el film esmentat i que poden succeir-nos a la realitat. Una actitud molt lloable d'usar el mitjà. Recordem que no fa gaires anys li va ser concedit l'Oscar d'interpretació i no el va voler acceptar, en George C. Scott.

«Avanti», del extraordinari Billi Wilder, és una pel·lícula que com tantes altres vegades, s'ha batejat, aquesta, amb l'absurd nom «¿Què va passar amb el teu pare i la meva mare?» Es difícil que aquest director ens digui res de nou, però sí que, com en els casos de pocs mestres, sempre es nota la seva gran intel·ligència, preocupació per problemàtiques actuals, el seu escepticisme per les maneres esperançadores d'arreglos proposats i desitjats per molts. La seva despietada crítica a través d'un humor, que se l'hi tolera, i que creiem que passa per la seva gran facultat de plantejar-lo i barrejar-lo amb d'altres elements que fan semblar, que són pur divertiment i intranscendències tot, el que diu. Malgrat tot, preferim la seva «Primera Plana» i aquella extraordinària «Ariane».

«El botí de 500.000 dòlars» de Michael Cimino, per a mi un director desconegut, ha estat una d'aquelles sorpreses agradables que té el cinema nord-americà. Diré només que m'ha recordat cinema tan bo, com el de pel·lícules antològiques en el gènere, com són: «Atracament perfecte», de Kubrik i «La jungla d'asfalt», de Huston. En canvi la pel·lícula «Pelham 1-2-3» de Joseph Sargent, que venia precedida d'un prestigi considerable, hom considera que era exagerat, no la vaig trobar dolenta, però no el bona que m'esperava.

«Torment» (Tormento), de Pedro Olea, ha estat un autèntic torment, çon és, què se n'ha fet del director de «El bosc del llop» i «La casa sense fronteres»?

Salón Riart

BELLEZA Y ESTETICA
PARA LA MUJER

- MAQUILLAJES
- Depilación a la Cera
- MANICURA

Guimerá, 14 Agramunt

No deixeu el vostre cotxe a
l'intempèrie!

¿Us interessa tancar-lo?

Dirigiu-vos a

Josep M.ª Torres

Sió, 35

Telef. 390839

Agramunt i el Bloc Obrer i Camperol

(1930 - 1932)

Cada dia, hi ha sorpreses noves, doncs vaig trobar un llibre titulat el «Bloc Obrer i Camperol» (B. O. C. 1930-1932) on hi havia alguns paràgrafs on es felen cités de la relació del mateix amb Agramunt. Ací he recollit tot el que feia referència a la nostra vila, però també és molt curios per les dades i informacions de pobles veïns.

En primer lloc, direm que el «BOC» era un partit obrer sorgit a Catalunya al novembre de 1930 a partir d'un acord entre Joaquim Maurin i David Rey de la Federació Comunista Catalano-Balear (F. C. C. B.) i Jordi Arquer del Partit Comunista Català. (P. C. C.)

A les primeres planes, ens parla de les campanyes de propaganda per les comarques de la Noguera i de l'Urgell, portades a terme per Maurin, Bonet i Víctor Colomer a través de les pàgines del setmanari «Lucha Social», de Lleida, subtitulat «Organo de los Sindicatos de Lérida y su provincia», on hi apareixien a més de les columnes habituals, les col·laboracions dels sindicats o sindicalistes d'Agramunt, Vilanova, Tèrmens, Lleida, etc.

Ja més endins, trobem l'apartat que parla de l'organització del «BOC»: L'extensió del «BOC» per la regió era molt desigual ja que l'organització estava centrada en molt poques comarques de Catalunya amb dos nuclis compactes, un a Barcelona i l'altre a Lleida.

A la província de Lleida el nucli principal era el triangle format pel sud de la Noguera, el nord de l'Urgell i el nord del Segrià, amb centres a Artesa de Segre, Balaguer, Torrelameu, Lleida, Bellpuig, Tàrraga i Agramunt.

En l'apartat que parla de la «FCCB» i el «BOC» a la província de Lleida, força organitzada i sindical, en treiem que Lleida i Balaguer eren els nuclis més importants de la província, però l'organització s'estenia per totes les comarques del sud. Lleida era la província on el «BOC» tenia més nuclis organitzats, tot i que el seu nombre de militants era inferior al de Barcelona capital, al mes de març del 1932 eren ja 1.600 afiliats.

Al mes de juny del 1931 el «BOC» tenia militants i simpatitzans en quinze dels 325 municipis de la província i a mitjans d'octubre tenia organitzats els seu militants de Lleida, Balaguer, Torrelameu, Torregrossa, Ivars d'Urgell, Almenar, Castelló de Farfanya, Bellvis i Agramunt.

Durant els dies 14 i 15 de novembre es va a portar a terme una sortida de propaganda per la província, i van prendre-hi part: Joaquim Maurin, Pere Bonet, Josep Garcia Miranda, Jaume Miratvilles, Daniel Domingo Montserrat, Víctor Colomer i diversos individus de Lleida i Balaguer que van visitar Ivars d'Urgell, la Fuliola, Tàrraga, Llardecans, Juneda, les Borges Blanques, Agramunt, Maials, Almenar, Castellserà, la Granadella, Sarroca i Balaguer.

L'òrgan que servia de portaveu del «BOC» a la província, es deia «Avant» i s'editava a Balaguer.

A la primera quinzena d'octubre, a Agramunt ja funcionava una mínima organització del «BOC» i durant el mes de setembre es porta a terme una intensa tasca d'agitació, de la qual es poden destacar els mítings de Pere Bonet, Santiago Palacín Joan Oncins.

El «BOC» durant els dies 19 i 20 de març celebra un Ple provincial en els locals de Lleida situats al carrer Blondel, lletra F, baixos, i foren representades Lleida, Castelló de Farfanya, Maials, Balaguer, Almenar, Torregrossa, Ivars d'Urgell, Bellvis, Tàrraga, Agramunt, Torrelameu, Llardecans, Golmés, B. Blanques, Fuliola, Alpicat, l'Espluga Calba, Juneda, Arbeca, Granadella, Arcs, Butsènit, Andaní, Alfarràs, Bellpuig, Miralcamp, Bellcaire i Rosselló.

Tots aquests fets han estat trets del llibre d'en Francesc Bonamusa, professor de Dret Polític de la Universitat de Barcelona, i gran part dels mateixos han sortit de publicacions d'aquells temps com són: «Lucha Social», «Avant», «La Batalla», etc.

PEPBUR

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPELADOS - MOQUETAS - CORTINAJES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Teléfono 39 02 08

CHOCOLATES JOLONCH

ELECCIONES SINDICALES

Junta Directiva de cada una de las Agrupaciones que integran el Sindicato Local Mixto de Agramunt

Cotinuación de lo publicado en el mes de Noviembre

EMPRESARIOS

Actividades Conexas a la Construcción

Esteban Cortadelles Bernades, Vocal
José Fitó Vicens, Presidente
Ricardo Vicens Borgues, Vicepresidente

Autoescuelas

José Martí Bonastre, Presidente

Enseñanza General Básica

Inocencio Villegas Gil, Presidente

Salas de Balle y Discotecas

José María Panadés Pont, Presidente

Almendra

Fortunato Sans Segala, Presidente

Expendedurías de Tabaco

Manuel Mazón Ribó, Presidente

Hortalizas Varias

Montserrat Piqué Ortiz, Presidente

Frutas Varias

José Batalla Pujol, Presidente

Semillas

Pablo Añé Torres, Presidente

Detallistas de Frutas y Hortalizas

Bartolomé Serra Santamaria, Presidente
Carmelo Fernández Peral, Vicepresidente
Jaime Serra Trepát, Vocal

Recriadores de Ganado Porcino

Manuel Esteve Amorós, Presidente

Avicultores Producción de Huevos

José Porta Vall, Presidente
José Batalla Pujol, Vicepresidente

Avicultura Producción de Carne

Mariano Ribera Herbera, Presidente

Tratantes de Ganado

Emilio Vicens Creus, Presidente
Andrés Farré Trepát, Vicepresidente

Carniceros - Salchicheros

Carmen Vicens Pla, Presidente
Isidro Figuera Vilanou, Vicepresidente
Jorgina Font Piqué, Vocal

Detallistas de Leche

Pedro Suria Camats, Presidente
Jaime Areny Guardia, Vicepresidente

Hostales y Pensiones

José Tarragona Vila, Presidente
José María Inglés Mortes, Vicepresidente
Jaime Torres Clos, Vocal

Cafés - Bares

Dolores Mas Balagué, Presidente
Gabriel Ortiz Xandré, Vicepresidente
Cecilia Padujles Vidal, Vocal

Tabernas

Feliciano García Lora, Presidente

Comercio de Abonos

Ramón Amigó Escales, Presidente

Reparación de Neumáticos

Juan A. Ibarz Raluy, Presidente

Mínoristas de Droguerías y Perfumerías

Isabel Fontanet Miró, Presidente
Antonio Codina Solé, Vicepresidente

Oficinas de Farmacia

Guillermo Viladot Puig, Presidente

Comercio de Insecticidas

Francisca Bonet Sans, Presidente

Ebanistería Fina

José Escolá Pla, Presidente

Carpintería de Taller

Pedro Morell Coronas, Presidente
Mariano Carulla Grau, Vicepresidente

Herrerías

José María Roqué Mora, Presidente
Ramón Cornellana Sellart, Vicepresidente

Comercio de Ferrería

Juan Escolá Pla, Presidente

Maquinaria Agrícola

Miguel Solé Buyreñu, Presidente
José Mortorell Badía, Vicepresidente

Taller de Reparaciones

José María Fernández París, Presidente
Miguel Vilella Vilella, Vicepresidente

Comercio de Relojes

José Pla Farré, Vicepresidente
Esteban Llagunes Serra, Presidente

Construcciones Metálicas

Juan Llordes Herranz, Presidente

Instalaciones de Saneamiento y Fontanería

Juan Recasens Fabra, Presidente
Ramón Gili Cases, Vicepresidente

Carrocerías y Remolques

Ramón Roca Boncompte, Presidente

Talleres de Reparación de Automóviles

Pedro Durán Rubio, Presidente
Miguel Rovira Jovell, Vicepresidente
Salvador Altisen Ribalta, Vocal
Jerónimo Valls Segura, Vocal
Antonio Nadal Ortiz, Vocal

Instalaciones Eléctricas

Sebastián Alvareda Villaroda, Presidente
Lorenzo Fonoll Serra, Vicepresidente
Pedro Riera Montaña, Vocal
Emilio Torrens Marquilles, Vocal
Alfonso Fernández García, Vocal

Electrodomésticos

Juan Gros Suelvas, Presidente
Juan Riera Sala, Vicepresidente

Almazaras Agrícolas

Ramón Cases Cucurull, Presidente

Artes Gráficas

Gaspar Vicens Teixidó, Presidente

Manipulados de Papel

Miguel Pera Martínez, Presidente

Comercio del Libro

Jaime Brils Fauria, Presidente

Fabricación de Sacos

Juan Llurba Vicens, Presidente
Miguel Pera Martínez, Vicepresidente

Detallistas de Pescado

Juan Cuñat Añé, Presidente
Ana Galcerán Aspes, Vicepresidente
María Torres Pintó, Vocal

Fabricación de Artículos Varios en Piel

Amadeo Sangra Torres, Vicepresidente
José Recasens Fabra, Presidente

Comercio del Calzado

José Huguet Herbera, Presidente
Magdalena Farrás Valls, Vicepresidente
Teresa Sabé Font, Vocal

Continuará

Campionat Provincial de Futbol Aficionat

Acabada la competició els resultats aconseguits pel nostre equip han estat:

(Segueix de Sió N.º 142 Desembre 1.975)

C. F. Agramunt 1	—	C. F. Albagés 1
C. F. Sudanell 1	—	C. F. Agramunt 0
C. F. Agramunt 2	—	C. F. Vilanovense 4
C. F. Pardiñas 0	—	C. F. Agramunt 1
C. F. Soses 3	—	C. F. Agramunt 0
C. F. Agramunt 2	—	C. F. Junedense 0

Vistos els resultats, podem afirmar que la nostre representació ha lluitat amb pundonor, malgrat la mala fortuna i també de la parcialitat del arbitre, que han privat de ser guanyadors en algunes ocasions que ho han merescut. Per altre part, l'afició sempre exigent vol més encara i per tant aquesta bona campanya resulta insuficient, cosa que ha de ser motiu de més responsabilitat per part de tots.

Aprofitant el tema crec que una de les coses que ha de donar més moral és la presència de l'afició al camp, cosa que en aquest recent campionat podem calificar-la de nula, si bé davant televisors i en grans estadis no n'hi falta de gent. Hi ha una dita que diu: «Primer lo nostre, després el demés» de cara a l'esport, on es compleix aquest?. Aficionat t'ús responsable de que l'esport local trobi el camí de superació en el futur, veient i complint així, directius i jugadors es sentiran més arropats i amb més moral per afrontar un altre Campionat.

Jaume Cufià

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSE MARTORELL

Cel i Terra

Passa una estrella, fugaç,
i la miro sobtadament, sorprès, i penso,
quina claror més viva, i quin estel més llampant,
desprèn, clarina en la nit, en el cel negre, benestant!

Són tantes i nombroses, que em sento estoic,
mirant-les fixament: ni les conto, ni puc abraçar,
les d'un lloc i altri, col·locades per mà experta,
plàcidament, quietes, dignes d'admirar, de mirar,

En una d'elles, em sembla veure, sí, la imatge de la mare meva,
tan llunyana i tan d'aprop en el record i la nostàlgia,
i en el pensament, que sembla un ahir, poc distant, de fita
[matinera,
que a l'empelt de petons i de lliçons mereixedores,
m'adono, més que ara: que la mare és tot amor, enjòlit i sàvia.

Li diria tantes coses, que la primera, seria tan llarga, i encisa,
que no cabria en la mesura del temps i el pensar,
i li faria tantes joguines que en la segona més duradera, i
[precisa.
joguineria i besaria ses pomells vermells, i nuaria els cabells
[blancs d'afanyar.

Li contaria, en el silenci de la nit, per terra el món, i per cel
[l'infinit,

que la vida és conflictiva, incerta, i que en el repòs de l'etern,
ressorgir, ens miri sense ranciesa, sense fel,
car la vida, curta, feta, de motlles impersonals, de trast in-
[definit,
curulla l'ensem d'agrirs, d'esperança i de zel.

Li diria que en les altius torres de marfil, i en la penombra,
del potentat, i el necessitat, la corba segueix,
i que no han canviat, la infausta ombra,
del que s'indigna, rebat i pateix.

Pensaria que en el profund estimball d'un món desgavellat,
per l'odi, la supèrbia, tan migrada,
no cap mare meva, la torba mirada,
del desvalgut, que demana cada vegada,
justícia, amor i llibertat.

Li diria, que l'atur, aurícola de gent,
i races, de costums i tradicions, debaten immersos, en lluites
[guerreres,
de sang, derruició, i penes: de nafres obertes i esglais quei-
[xosos,
de criatures nues, i de dones perdudes, en la voràgine de foc
[i pedres,
d'amiciosos faccions, de colors de pell, de difícil accent.

Quina estrella i quin brillar dominant, filla de Dolors,
amb ella em quedo, i us voldria tenir entre nosaltres, ara,
més trajectòria, rendeix memòria d'el·legies i temors,
i en el món etern conferiu estrella i mare, la beneurança
[preclara.

CARAFI

Sant Sadurni d'Anoia, Gener del 1976.

El Municipio

El Ayuntamiento y la Comisión Municipal Permanente, en sesiones celebradas durante el pasado mes de Enero, adoptaron los siguientes acuerdos:

ADQUISICION TERRENOS.

Exponer la necesidad de iniciar gestiones para la busca de terrenos para la instalación nuevas industrias o expansión de las actualmente existentes.

PAVIMENTACION CALLES.

Encargar el estudio y Proyecto al Sr. Arquitecto para la pavimentación de la calle Calabaza.

RETRIBUCIONES.

Fijar las distintas retribuciones al personal de Plantilla, de acuerdo con las normas contenidas en la Orden de 27 de Diciembre de 1973.

LICENCIAS OBRAS.

A D. José M.ª Roqué Mora, construcción de una vivienda de Renta Limitada Subvencionada en Arrabal S. Francisco.

A D. Jaime Areny Solá, obras interiores en casa Plaza Hospital.

A D. Ramón Ribera Marquilles, apertura puerta y rectificación de otra en Estudios Viejos.

A D. Ramón Roca Boncompte, apertura puerta en la parte Norte de la casa en Bajada Escuelas.

A D. Miguel Pera Martínez, obras parte trasera de la casa lindante con camino de los Huertos.

A D. Jaime Figuera Pla y esposa, elevar a definitiva la licencia para construcción Vivienda en partida Clos.

A D. Maximino Saiz Tercero por idem construcción piso en calle Instituto.

A D. José Bertrán Piqué, por idem construcción Vivienda en Arrabal de Puigvert.

A D. Jaime Areny Solá, obras interiores y construcción depósito agua en Extramuros San Juan.

RENOVACION MATERIAL.

Se autoriza a D. Pedro Farreny Portella, el cambio de vehículo para el servicio de taxis.

LIQUIDACION GESTORIA.

Aprobar la liquidación de Gestoría Vilá correspondiente al cuarto trimestre ejercicio anterior.

TOMAS AGUA POTABLE.

A D. Francisco Clotet Escanilla en Camino de Puellas.

A D. Bartolomé Ribes Brescó, en corral calle Calabaza.

A D. Pedro Carrera Bonet, bajos casa calle Guimerá.

ATRACCIONES.

Autorizar a D. Martín Capell Sada, la colocación de autos de choque para la Fiesta Mayor.

A D. Jesús Riba Martínez, la instalación de un Aero Baby los días de la Feria.

A D. Víctor Jesús Sada, la instalación de una pista de autos de choque los días de la Feria.

SUBVENCION.

Conceder 1 500 pesetas al Colegio Ntra. Sra. del Socós, por ayuda premios concursos navideños.

PADRON FAMILIAS POBRES.

Aprobar el oportuno Padrón para el año actual.

JUNTA MUNICIPAL RECLUTAMIENTO.

Se constituye en cumplimiento de los art.^{os} 44 y 45 del Reglamento de la Ley General del Servicio Militar.

CUENTAS Y FACTURAS.

Se aprobaron varias por un importe total de 472.977 pesetas.

¡ATENCIÓN SEÑORA!

Guarde limpia su ropa, es mejor y está preparada para cuando la necesite.

Es un consejo de

Tintorería

sañas

Sió, 29 **AGRAMUNT**

SUPLEMENT
N.º 6

UN CLAM DEL MÓN CAMPEROL

Una denúncia de la realitat pagesa i de les seves necessitats, dirigida a tota la gent del camp, a l'opinió pública i als estaments de govern.

Es una crida de les GERMANDATS D'AGRAMUNT i D'OSSO DE SIO, amb l'adhesió de les VINT GERMANDATS D'URGELL, reunides el dia sis a Mollerussa

Publiquem a continuació una Denúncia de la realitat pagesa que han fet seva una colla de Germandats Sindicals de Pagesos i Ramaders, començant per la d'Agramunt. Es autor material del text en Joan Novell Balagueró, veí de Montfalcó d'Agramunt. En Novell és pagès i, a la vegada, estudiant universitari. Actualment també és President de la Germandat Sindical d'Ossó de Sió, Vice-President de la Cooperativa Agrícola Comarcal de Guissona i membre del Consell Diocesà de Pastoral del Bisbat d'Urgell com a representant del món pagès.

El document que transcrivim té el seu origen en uns estudis a nivell comarcal promoguts i estimulats per la Càmera Sindical Agrària de Lleida. La Germandat d'Agramunt encarregà a l'amic Novell la redacció

d'un estudi referit a la nostra comarca. Amb l'aprobació de les Germandats d'Agramunt i d'Ossó l'esmentat estudi fou presentat a una reunió celebrada a Mollerussa, on rebé l'adhesió de les vint Germandats de l'Urgell allí representades. Dies més tard també fou presentat en una reunió del mateix caràcter que tingué lloc a Cervera el dia 9 de febrer on la majoria dels reunits el trobà encertat; però unes determinades intervencions impediren que aquell estat d'ànim majoritari es traduís en una adhesió formal de les trenta tres Germandats de la Segarra allí presents.

El treball que publiquem ha tingut ressó en els mitjans de comunicació social i ens plau posar de relleu que la versió que oferim als lectors de «Sió» és íntegra i la seva procedència es de primera mà.

INDEX

- 1.er Un aspecte del món pagès:
LA MARGINACIÓ SOCIO-POLÍTICA I ECONOMICA
- 2.on UN ESBÓS DE NECESSITATS I REIVINDICACIONS.
- 3.er UN PROGRAMA QUE DECEPCIONA. (Crítica a les últimes declaracions del Sr. Ministre d'Agricultura)
- 4.rt CLOENDA.

Febrer del 1976

Ier Un aspecte del món pagès: La marginació socio- política i econòmica

L'HOME PAGÈS DINS LA NOSTRA SOCIETAT

Com s'entén que el pagès mecanitzat i que aparenta moure's resolutament dins el mitjà consumista, provocat per la revolució industrial espanyola dels anys seixanta, no es doni compte de la seva discriminació econòmica?

No es presenta com un home que triomfa en la seva lluita de cada dia que creix econòmicament i socialment ja que tan sols li cal mirar endarrera i fer memòria de les vivències dels seus majors?

Un dels fenòmens sociològics i culturals del nostre creixement econòmic, més accentuat en els nuclis rurals, «ha estat l'accés al món dels moderns mitjans de comunicació de masses sense passar per l'antessala de la mentalització i culturalització —hi ha gent que ha passat de cop de l'analfabetisme a la televisió—». (2) El tractor, el cotxe i la televisió han trencat les estructures tradicionals i, no tan sols no han aportat la terapèutica que calia al nostre desenvolupament, i no vull restar amb aquesta afirmació els trascendentals aspectes positius tecnològics i de comunicació que ens reporten, si no que, en benefici d'un sistema alienador, en nom del progrés, han tirat per terra un ordre de valors humans insubstituïbles.

Actualment, les formes econòmiques de la industrialització, han creat forçosament una dependència intersectorial que a tots condiona: el pagès ja no pot autoabastir-se com en altres temps; és un membre més dins la cadena productora del país i, aquesta urgeix de les seves aportacions materials i també de les seves rendes monetàries. El pagès sempre restarà perdedor en l'intercanvi comercial dels seus productes. És el «Tercer-mundista» a nivell nacional i, cal pensar, que tota l'estructura econòmica i molt més en una conjuntura de crisi com l'actual, dirigida i manipulada per la força del neocapitalisme, amb mesures més o menys solapades, no li queda altra alternativa que mantenir el sector primari en un estat de discriminació i així revitalitzar, dins el possible, l'economia urbana extremadament sensible i delicada sociològicament i política-ment.

PRESA DE CONSCIÈNCIA

La nostra gent, el nostre camp (l'escenari idoni per assentar una convivència adequada a les necessitats psíquiques i fisiològiques de l'home, el qual majoritàriament rodola dins el caos urbanístic de la societat actual), necessiten amb urgència replantejar-se actituds i comportaments.

Queixar-se, de tant en tant, davant circumstàncies crítiques demanant l'ajut de l'Administració; alabar desmesuradament aquella subvenció cara a qual-sevol millora pel poble, etc., no vol dir altra cosa, que l'acceptació d'un estat de marginació i de clara insuficiència. No serveix de res demanar el dret a una determinada atenció si, abans, no ha existit una distribució justa de mitjans que facin assequible una possible petició.

Per: Joan NOVELL BALAGUERÓ

(1)

SÍNTESI D'UN RESULTAT

El món camperol és, avui, un sector semi-immobilitzat per condicionaments sociològics i polítics; la seva tasca ha estat força limitada i no pas massa brillant. No s'ha carregat de responsabilitats però ha restat mancat de triomfs. Ha estat conformista i el seu conformisme li ha creat una situació que estima i, a la vegada detesta. I tot això pot ésser conseqüència, en part, d'una colla de mesures polítiques, socials i econòmiques que podien, o no, haver-se donades. Elles han emmotllurat, poc a poc, el món que ens toca de viure.

PERSPECTIVA D'UNA REALITAT

El sistema econòmic que caracteritza el desenvolupament del bloc occidental s'assenta damunt el principi del creixement: créixer sense parar, com més millor, en histèrica carrera envers el capital.

Tots restem bocabadats davant les estadístiques del "producte nacional brut" i la "renda per càpita" dels països més desenvolupats. Subjectivament el nostre objectiu apareix clar i definit: cal que la màquina econòmica nacional vagi cremant etapes sense parar massa esment en la qualitat de les mesures.

No fem cap descobriment en afirmar que, els països industrialitzats han aconseguit un alt benestar econòmic a l'esquena del Tercer Món. Un paral·lisme semblant es dona a nivell nacional, ja que el nostre model de creixement s'ha centrat en la industrialització, abandonant-se descaradament el sector primari. Així tenim que, el món camperol ha nodrit amb abundor de capital humà i físic els sectors productius i de serveis, la qual cosa vol dir, que ha finançat el desenvolupament econòmic del país. I, com si no tingués prou dret a beneficiar-se'n, va alimentant-se un status de política agrària que, al meu entendre, atenta greument els més elementals principis de convivència i de justícia social: inadequada política de preus, acceptació d'unes formes distributives i comercials de manipulació i negoci descarat, importacions innecessàries on es juguen quantitats astronòmiques de milions, marginació sociològica dels nuclis rurals, passivitat enfront una significativa emigració rural qualitativa, discriminació intersectorial en matèria de serviments de la Seguretat Social, etc.

En síntesi podríam ben dir que, al món pagès, se l'ha forçat a ésser espectador d'un millorament històric quan, veritablement, ell ha estat protagonista.

El replantejament de l'actitud pagesa només serà eficaç si ens autoconvencem que som éssers humans i alhora membres de la gran comunitat nacional i, per aquesta senzilla raó, tenim el ple dret de gaudir del mateix grau de respecte, benestar i participació. El problema és greu: el nostre món se'ns enfonsa. I ho fa dins un context històric on l'home reconsidera l'habitat rural i sembla copsar-se clares tendències en infravalorar els amuntegaments ciutadans.

— Serem a temps en salvar la gent dels nostres camps?

Què cal fer?

UNA SOLUCIÓ, ENTRE ALTRES

L'educació esdevé l'únic condicionament que pot introduir la llibertat i l'ensenyament de l'ús equitatiu, ja que buscar fórmules en lloc d'educar la gent, suposa preparar-se a nous desenganys. Al meu entendre, la lluita contra la "pobresa" rural cal fonamentar-la en la promoció cultural de tots els habitants dels nostres pobles, petits i grans. Però aquí, com a tot arreu, correm un gran risc: el capitalisme es fonamenta en la tecnologia, que vol dir, encarrilar el sistema educatiu i altres programes formatius, cara a potenciar en definitiva les produccions. Si l'educació-formació del nostre pagès va exclusivament per aquest camí, penso que, no guanyarem res: produïrem més i potser farem més diners, però al fons serem un engranatge més d'aquesta mena de màquina humana que emmotllura el capitalisme, sinònim de: treball intens, consum extremat i..., buidor total.

Cal considerar el desenvolupament rural com una transformació completa de totes les institucions, processos i relacions econòmiques, socials, polítiques i culturals. S'ha de fomentar un autoconvenciment de participació política dels camperols i també una autèntica cooperació comunitària cara a reforçar i potenciar unes institucions locals democràtiques i de participació.

NOTES :

(1) Es tracta d'un text parcial de la "Comunicació presentada al Consell Diocesà de Pastoral d'Urgell", octubre, 1975. L'autor és un dels representants pagesos dins l'organisme esmentat. L'integritat del tema s'ha publicat a: "Església d'Urgell", núm. 41, gener, 1976.

(2) "La Vanguardia" (2 setembre 1975): text d'una crònica de Jordi Piquer sobre el Congrés de Sociologia de la Religió de Lloret de Mar.

2.º Un esbós de necessitats i reivindicacions

Les Germandats d'Agramunt i d'Ossó de Sió, després de mesurada reflexió, fem nostres totes les consideracions esmentades. Creiem que ja és hora s'estudii seriosament la realitat pagesa.

Rodonament manifestem que els nostres problemes són de fons i, per aquesta raó, no podem confiar, d'aquí en endavant, en cap mesura que no respongui a un ampli i efectiu programa de realitats.

A curt plaç demanem:

- Urgent necessitat de revisar a fons tots els preus dels productes agraris i ramaders, i augmentar-los segons l'increment dels costos de producció i tenint molt en compte els augments del nivell de vida d'encà l'any 1965. Aquesta dada és molt important ja que considerem que qualsevol referència posterior seria injusta: els preus agraris s'han anat desfaçant any darrera any. (Sembla que la decisió per la propera campanya està ja en mans del Govern. Es tindran en compte els raonaments esmentats? En cas negatiu, la nostra reivindicació ha de quedar en peu).
- Mesurar adequadament, per part de l'Administració, qualsevol tipus d'importació de productes agraris o carns. Denunciem enèrgicament la crisi provocada enguany —oli, panís, ordi, etc.—, deguda a una política fàcil i destructiva que, amb la paternalista i ingènua excusa de regular els preus bàsics interiors, escanyen l'economia del pagès.
- Elevar la tasa reguladora del líquid imponible que exclueix de la Seguretat Social, en l'actualitat, a quasi bé tots els pagesos que fonamenten la seva subsistència real en l'explotació directa de la terra. Cal elevar-la de 25.000 ptes. a 100.000 ptes. de immediat, i, a la llarga, exhaurir-la.

Amb tot, aquestes mesures no són res més que pegats, sense possibilitat de resoldre la viabilitat del sector primari. Això vol dir que, una vegada conquerides, total o parcialment, no volem correr el risc de quedar contents i, a la vegada enganyats...

Necessitem, doncs, un canvi estructural de política agrària si no es vol prescindir alegrement d'unes produccions que considerem indispensables en el context de qualsevol comunitat humana:

- a) Demanem i exigim una igualtat d'oportunitats socio-econòmiques, culturals i polítiques entre l'home del camp i el de la ciutat. Aquesta afirmació, entenem vol dir, unes

atencions preferents als menys privilegiats i marginats per poder-se equiparar, algun dia, a aquells que, amb més facilitat ho tenen tot a la mà.

b) L'estructura educativa actual no pot respondre adequadament a les greus exigències dels nostres centres rurals. Si bé l'ensenyament primari, i als centres més grans el secundari, formalment es duu a terme, no podem dir el mateix de l'educació professional-humana i permanent dels joves i grans que treballen. Cal, com a objectiu essencial, accelerar l'alliberament educacional de les nostres comunitats.

c) S'han de dedicar grans ajuts econòmics als nostres municipis —mentrestant s'estudia un programa descentralitzador—, per fer una mica més agradable la vida dels nostres pobles.

No cal remarcar que, l'infraestructura d'una gran ciutat comporta uns costos fabulosos per lograr, al cap i a la fi, un mitjà ecològic deficient i ple de problemes.

d) Cal potenciar i protegir tota mena d'agrupaments i cooperatives agrícoles com a instruments i organismes reguladors de preus. Que aquestes entitats siguin dirigides d'una manera democràtica —teòricament i pràcticament— pels pagesos i tinguin l'ajut credici estatal necessari per agilitar qualsevol de les seves gestions d'inversió, o bé, financeres.

e) Urgeix possibilitar l'aprofitament del temps lliure de la població agrària en aquelles zones on els cultius estacionals ho permetin:

— Amb una política ramadera, de cara i ulls, les nostres comarques podrien arribar a un alt grau d'especialització i d'ocupació poblacional; les produccions de carns establitzades i de qualitat seria un gran ajut a la dependència econòmica internacional.

— Cal pensar també en una agricultura marginal de tipus industrial. Això comporta una canalització del sector secundari als nostres centres rurals amb agilitat suficient d'horaris i contractes laborals. Les cooperatives industrials autogestionades podrien ésser una fórmula.

f) Alleugerir totes les mesures jurídiques i cargues fiscals que regulen els traspassos de finques o qualsevol riquesa agropecuària entre pares i fills. Normalitzar les jubilacions dels majors de seixanta-cinc anys, i afavorir l'autogestió empresarial a la gent jove.

g) Canalitzar una línia de crèdit oficial important, transcendent i equitatiu entre sectors de producció a nivell nacional, a baixos interessos i a llarg plaç. (Recordem que el

pagès resta descapitalitzat encara que no s'en dongui compte).

h) Integració total i plena a la Seguretat Social de tots els qui treballen la terra. No cal pas dir que ja és hora que els serveis de la Rama General de la Seguretat Social s'han de fer extensives a tots els pagesos autònoms de les nostres contrades, ja que si bé és amo dels instruments de producció solament es gaudeix de l'esforç del seu treball. (Si ell para de treballar les seves produccions es paralitzen).

3.er Un programa que decepciona

Les últimes declaracions del senyor Ministre d'Agricultura a l'agència "Cifra" ("La Vanguardia", 4 de febrer), entorn les directrius de la futura política agrària, al nostre entendre, es podria sintetitzar d'aquesta manera:

— S'ha de produir cada dia més; és l'objectiu bàsic...

— Les importacions faciliten l'abaratament dels pinsos, per tant millor negoci pels ramaders...

— Si la resolució del Govern en quant a preus (que tots esperem amb neguit encara que el Consell de Ministres no ho entén així) no és prou favorable, se'ns recomana "que no ens desanimem"... Cal recordar que el Govern té serioses dificultats davant l'actual inflació...

— S'han de millorar els ingressos dels pagesos reduint costos: millorament d'explotacions, més funcionalitat, etc... i aquí el Govern vol ajudar de veritat...

I, davant d'aquest "nou" programa se'ns recorda: la promoció dels joves, nous regadius, explotacions en comú etcètera.

Quan parlem dels pagesos, parlem d'homes o bé parlem de màquines?

4.º CLOENDA.

Creiem que solament una gradual implantació de les mesures econòmiques-socials esmentades, i les que calguin, de immediat, i, altres de tipus socio-cultural-estructural d'una manera gradual, es podrà accelerar el grau de conscienciació política i social, base imprescindible per revitalitzar una agricultura il·lusionada i floreixent capaç, no solament d'autoabastir les necessitats del país i de canalitzar una necessària font de divises, sinó de fer agradable i humana la convivència d'una part de la població del país, tradicionalment marginada.

El qui segueix pensant que es pot viure, encara, molt de temps a l'esquena del pagès, creiem, i ens cou el dir-ho, té un gran desconeixement històric de les reaccions «primàries» i les seves conseqüències.